

Å måle resultater og effekter av lokalt tilflyttingsarbeid –

Med eksempler fra

Tilflytting for enhver pris?

En studie av tilflyttingsarbeid i norske distriktskommuner

Dialogseminar Steinkjer 3.oktober 2012

Marit Aure, Norut

*Prosjektleder: Gro Marit Grimrud,
ideas2evidence/Møreforskning*

**“Learn from the mistakes
of others. You can’t live
long enough to make
them all yourself. ”**

— [Eleanor Roosevelt](#)

Hva er problemet?

Mind the gap!

- Det er vanskelig å måle- men
- trenger kunnskap om hvordan steder kan påvirke egen utvikling
 - Dvs. arbeidsmåter som fungerer for å velge virkemidler
 - **operasjonalisering**: etterspør effekter
- Evalueringsforskningen
 - Fra fokus på effekter - til prosesser og utvikling av prosjekter
 - fordi kunnskap om effekter er usikker
 - Men også - fra å *avdekke* prosesser til å *produsere kunnskap om* prosesser og resultat

...en annen operasjonalisering

- Hvorfor vil en samle og systematisere erfaringer
 - For å gi overblikk?
 - *Første skritt*: hva skjer'a
 - *Andre skritt*: hvorfor og hvordan
- Krever analyse
 - skjønne mekanismene som ligger under det observerbare
 - **Kan ikke avleses eller avdekkes**
 - Kunnskap og forståelse konstrueres med teori og modeller for å forstå hvorfor mønster oppstår og få innsikt i et fenomen

Tilflyttingsstudien

Et oppdrag fra Distriktssenteret

1. Kartlegge lokalt tilflyttingsarbeid i norske distriktskommuner
2. Undersøke **om** og **hvordan** lokalt tilflyttingsarbeid kan bidra til å rekruttere og beholde nye innbyggere
3. Utvikle bedre metoder/verktøy for å **evaluere** og **dokumentere effekter** av tilflyttingsarbeid

Funn og læring

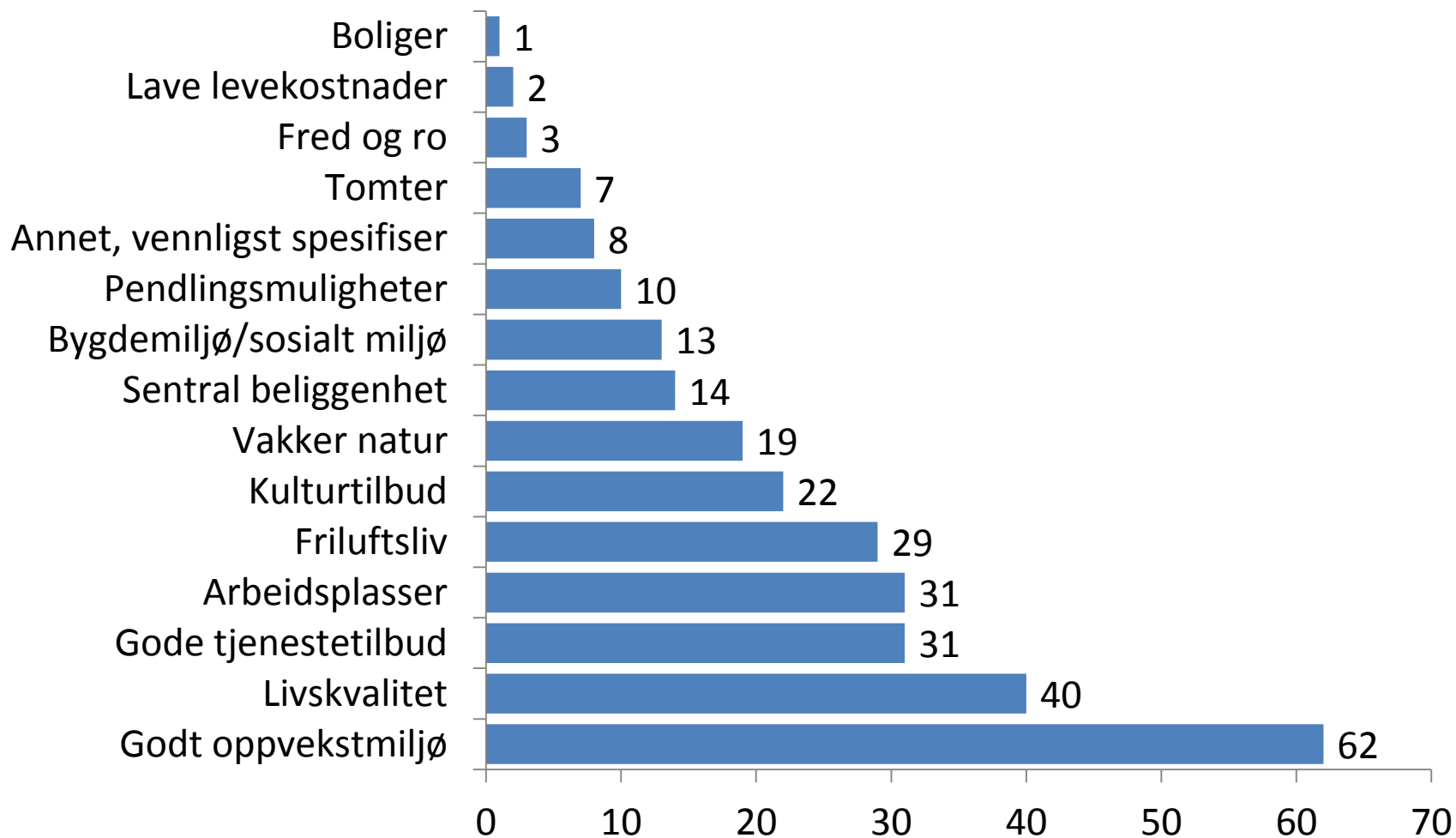

- Kan ikke måle tilflytting!
 - Retorikk for å få prosjekt vs mål i prosjekt
 - Hvilket nivå operasjonaliserer vi på?
 - Kan måle om tiltakene når spesifikke mål
 - Mangle info om jobbmuligheter, kunnskap om lokalt næringsliv
- Stort prosjekt – kan ikke prioritere alt
 - Empiri på bekostning av teori/lesing – analyse
 - Kartlegging/ survey på bekostning av analyse
- Dokumentasjon og egevalueringer dårlig
- Følgeforskning – nullpunktsanalyse – krever tid

Hva gjorde vi?

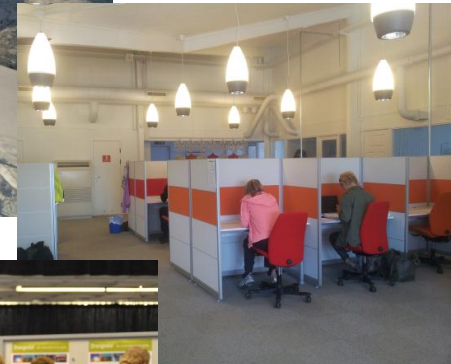
- Kartleggingsstudie: web, dokument, tlf.,
- Survey - alle distriktskommuner 2011
- Casestudier,
→ Analyser basert på et bredt spekter av teorier om flytting
- Beskrev og prøvde ut en evalueringsmetodikk fra bistandsfeltet: ALNAP
 - En implisitt komparasjon; utviklingsarbeid i N og S
 - Er det noe å lære her

Budskapet i tilflyttingsarbeidet

Casestudier

- Flytt til Hardanger:
- Bygdelivsmegleren i Vest-Telemark
- Sogndal:
Bratt Moro
- Dyrøy 2017 –
rekrutteringsteam
- Placementsamarbeid

Kunnskaps*produksjon*

Haavind (2000)

Meningsinnholdet i en kunnskapsform omgjøres gjennom fortolkende prosesser til andre kunnskapsformer

1. fra empiriske spørsmål i en kunnskapssituasjon via sammenstillinger og kritikk til ny problemstilling
2. bearbeider problemstillingen i møter med andres erfaring
3. transformere erfaring fra intervju til datamateriale
4. bearbeider dett med perspektiv og teorier til resultater
5. tilpasse og gjøre kunnskapen relevant for aktuelle mottakere
6. bidra til å innlemme resultatene, til ny og revidert kunnskap

info ≠ data ≠ resultat ≠ kunnskap

Evalueringsmetodikk - på eget arbeid

1. Tilpasset og relevant – bidrar tiltakene til å løse reelle behov og utfordringer **for DS**?
 - Krever kunnskap om og analyse av egne behov
2. Produktive – er tiltakene **kostnadseffektive**?
 - må sammenliknes med andre løsninger
3. Egnet til å nå målet
 - Sikre at det er sammenheng mellom **DS** problemer, tiltak og mål

EKS: bidratt til å forstå

- tilflyttingsarbeidet i faser i tilflyttings(bo)prosess;
"rekrutteringshierarkiet"; underliggende budskap

4. Egnet til å gi virkninger **for DS**?
 - primære og sekundære; kontroll og læring
 - direkte og indirekte ; modeller vs innsikt
 - kort og lang sikt
 - Forventning; hvordan kan dette beskrives og måles?
5. Sammenhengende og bærekraftig –i situasjonen?
 - hva er det **reelle** målet?
6. Dekker tiltakene målgruppene
 - mange** ; DS, andre myndigheter, PL- utførere
7. Er tiltakene koordinert med andre tiltak og aktører?
 - **den smale og breie distriktspolitikken**
8. kvalitetssikring - er studien kvalitetssikret?

Anbud, tilbud og oppdrag

- Anbudslogikken – gjett hva vi tenker på
 - Måles på om vi vet det samme og helst litt mer enn oppdragsgiver
- Bestilleren (gis) nesten alltid rett
 - svarer på spørsmål, ikke nødvendigvis det som er interessant
 - Fins det gode eksempler – **hva skal en lære av best practices?**
- Som en roper i skogen får en svar
 - Detaljert evalueringsbestilling - antall intervju, hvem, hva,
 - Ikke høyde for sammenheng mellom problemstilling, teori, metodologi og metode
 - får ikke de gode innspillene fra oss
 - Referansegruppe – **hva og hvorfor?**
- Analyser gjelder men empirien teller...
 - **For mange case, mye tid på kartlegging og detaljer**